

Ruština pro samouky a věčné začátečníky

Michaela Mišenková

Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove

michaela.misenkova@gmail.com

Vydavateľstvo Edika v Brne v spoločnosti Albatros Media a. s. v roku 2016 vydalo učebnicu *Ruština pro samouky a věčné začátečníky* autorov Yulie Mamonovej a Adama Janeka (Albatros Media a. s., 286 s.). Je to už tretia učebnica od tohto kolektívu autorov. Pridanou hodnotou učebnice je to, že autorka Yulie Mamonová je rusky hovoriaca autorka, takže aj nahrávky sú nahrané v originálnej ruštine.

Metodicky je učebnica spracovaná podľa komunikačného vyučovacieho prístupu, ktorý umožňuje zoznámiť sa so slovnou zásobou a gramatikou v bežných situáciách. Je to moderná, praktická a prínosná učebnica ruštiny pre začiatočníkov a samoukov súčasnej ruštiny. Kniha je písaná v českom jazyku a môže sa použiť aj ako učebnica ruského jazyka na jazykových, stredných alebo aj vysokých školách. Kniha obsahuje CD nosič, na ktorom sa nachádzajú cvičenia na počúvanie. Má pomôcť ľuďom, ktorí s ruským jazykom ešte len začínajú.

V úvode knihy je prehľad gramatiky ruského jazyka. Na začiatku je predstavená azbuka, prízvuk a základné gramatické javy, ktoré treba ovládať v ruskom jazyku. Učebnica obsahuje 20 lekcí, ktoré sú venované témam od počiatočného zoznámenia, cez voľný čas až po lekcii s názvom *Rusko – země bez hranic*. Lekcie opisujú rôzne komunikačné situácie.

Každá lekcija sa začína krátkym úvodom, v ktorom sú naznačené výsledky, ktoré by sa mali dosiahnuť po prejení danej lekcije. Autori povzbudzujú učiaceho sa pozitívne naladenou frázou, napríklad: „Ničoho sa nebojte, začíname“, „Ideme na to“, „Môžeme sa do toho pustiť“, „Môžeme sa vrhnúť na štvrtú lekcii“, „Ďalšia lekcija je pred nami“ a pod. Pri kapitolách sa nachádzajú aj pozitívne naladené emotikony. Po dobrom naladení je predstavená krátka zaujímavosť, začína sa vetou „Viete, že...?“, napríklad: koľko rusky hovoriacich ľudí žije na celej zemi alebo čo znamenajú slová *stalinka*, *chruščovka* a *brežnevka*; vysvetlené je aj slovo *nedel'a*, ďakujem atď. Je tu naznačený prvý dotyk s ruskou kultúrou. Dotyk s ruskou kultúrou je naznačený aj v odseku s názvom „O kom je reč.“ V týchto odsekoch sa opisuje napríklad ruská cárska rodina, spisovatelia, ruskí športovci a pod. Lekcia pokračuje dialógom, ktorý je paralelne písaný aj v ruskom, aj v českom jazyku. Dialógy sú písané vtipne a zaujímavo, tak aby čitateľa vniesli do témy, ktorú obsahuje názov lekcije. Jadro tvoria konverzačné témy z rôznych tematických okruhov (moja rodina, voľný čas, v kancelárii a i.). Po dialógoch je krátke zhrnutie slovnej zásoby, ktorú by si mal študent zapamätať.

V každej kapitole sa nachádza aj frazeológia, pričom hlavné slovné spojenia sú uvádzané s prekladom do českého jazyka. Môžeme oceniť aj to, že v každej kapitole sa vysvetľujú hlavné gramatické jednotky (syntaktické, morfológické a textové). V závere každej kapitoly sú cvičenia na preopakovanie gramatiky. Na konci lekcí je kľúč, v ktorom možno nájsť riešenie cvičení. Pozornosť púta najmä rozmanitosť ponúknutých cvičení, napríklad voľba správnej odpovede pravda/nepravda, cvičenia na dopĺňovanie chýbajúceho slova, na spájanie častí viet a častí slov alebo odpovedí, na voľbu z ponúknutých možností správneho slova, ďalej cvičenia na vytvorenie slovných spojení, tvorbu viet podľa vzoru, na časovanie slovies, prácu s textom a doplnenie chýbajúcich slov, ako aj, samozrejme, obľúbené cvičenia na skladanie viet z uvedených slov. V neposlednom rade treba poukázať na krížovky, ktoré umožňujú precvičiť si kognitívne a psychomotorické zručnosti. Učebnica poskytuje priestor na rozvoj prekladateľských schopností z češtiny do ruštiny a opačne. Významnou

súčasťou kvalitnej učebnice je kľúč; pre lektora znamená urýchlenie vyučovacieho procesu a pre študujúceho overenie si výsledkov a porozumenia. Na konci učebnice je krátky prehľad gramatiky so skloňovaním. Ďalej v závere nájdeme abecedný rusko-český a česko-ruský slovník.

Pri intenzívnej a systematickej práci s učebnicou je možné posunúť sa z úrovne A0 na B1 Európskeho referenčného rámca. Učebnica je určená pre samoukov, ale bude vhodná pre každého, kto začína študovať ruský jazyk, a taktiež aj pre učiteľov a lektorov, ktorí učia na stredných a vysokých školách.